

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvd.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12

„Plezzo (Flitsch)“.

Mi sploh ne vemo že, kaj naj bi sploh rekli. Sicer neopiano dolgočasni »Osservatore Triestino« nas je začel zanimati v posebni meri in ogorčati. Sicer pa nočemo reči, da je bil kedaj boljši; le mi smo postali neko liko pozornejši nanj, in marsikaj, kar smo nekdanj potpečljivo prenašali in pobožni resignaciji, nas razburja sedaj in vzbuja se nam zavest, da pobožna resignacija sicer resdiči pobožnega človeka, nikari pa politika, ki hoče kaj izvejevati. V politiki treba, ali pravočasno zaustaviti roko, ki nam hoče dati klopoto, ali pa — če smo klopoto že prejeli — vrniti jo z obrestmi. To je najbolje sredstvo, da ne dobimo — prihodnje klopote.

A ravno v našem uradnem »Osservatoru« nam v zadnje čase kar dežuje klopota. In te nas pečejo. A ker resignirati vendar ne mislimo, nam ne preostane drugega, nego da se z vso energijo postavljamo po robu onim, ki nam preskrbijo čtivo v sicer dolgočasnem »Osservatoru«. Kdo bi bil mislil: dolgočasnost vladnega glasila zveni za nas provo katorično. In to tem bolj, čm bolj odpirano mi oči in se zavedamo, da smo mi Slovenci tudi nekaj, ki smemo nekaj zahtevati in tudi v uradnih publikacijah.

A čim glasneje zahtevamo mi, tem — brezobrazneje nam pravijo publikacije, da nimamo ničesar zahtevati. Danes nam poroča to po »Osservatoru« kaka poštna, jutri kaka finančna, pojutrišnjem kaka — sodna oblast....

Ravno sodne oblasti kakor da nas hočejo v zadnje čase posebno ostentativno opozarjati, da v Primorju še živi neki izvestni zistem, čegar smer vodi preko pravice in preko ekzistence slovenskega življa v našem Primorju.

Ravno v sinočnjem »Osservatoru« smo našli na casus, ki nam kaže na eklatantno, ostentativno, da, demonstrativno preziranje našega jezika od strani naših sodnih oblasti.

Čitamo namreč, da je v Boveu podeliti mesto okrajnega sodnika. Čitatelji menda vedo, kje je Boveu in katere narodnosti je — in sicer izključno — prebivalstvo sodnega okraja bovskega! A vedo menda tudi, da je dežela Goriška, v kateri leži sodni okraj bovski, po veliki večini slovenska.

Dobro: za ta sodni okraj je razpisano mesto okrajnega sodnika. Sedaj pa uganite, v katerem jeziku je sestavljen razpis te službe v uradnem »Osservatoru«! Morda porečete,

da v treh: v nemščini že zato, ker se v Avstriji niti izveličati ne moremo brez nemškega jezika, v italijanščini in slovenščini pa zato, ker sta to pripoznana deželna jezika. Morda se kdo kaj ujeta radi te namišljene troječnosti, izlasti pa proti nemščini? Potolažen naj bo. Zastonj se razburja: omenjeni razpis okrajnega sodišča v Gorici ne pozna nemščine, ali — slovenščine tudi ne! Da, gospoda slavna: mesto sodnika v našem slovenskem Boveu je razpisano samo v italijanskem jeziku!

Kdo naših ljudi, ki ima svoje posebne nazore o ravnopravnosti narodov v naši državi in izlasti o potrebni kvalifikaciji uradnikov, ki naj službujejo med in za naše ljudstvo, bo morda znašel z glavo in bi hotel morda položiti roko na rano — v »Osservatore triestino«. Vzame naj v roko sinočnji »Osservatore« in naj pogleda v začetek prve kolone na četrti strani. Tam bo čital razpis, ki se začenja z besedami »Avviso di concorso«, in se zaključuje z besedami »Dalla Presidenza dell' i. r. Tribunale circolare, Gorizia, 22. luglio 1903«.

Ali stojte! Gori smo se malo — malce, malce — pregrešili proti resnici, ko smo rekli, da razpis okrajnega sodišča v Gorici ne pozna nemščine. Kajti v večkrat omenjenem razpisu najdete vendar znamenje o potrebi — nemščine v našem Primorju, ker besedam: »presso l' i. r. giudizio distrettuale di Plezzo« — sledi (menda v boje umeva nje) v oklepju krajevno ime »Flitsch«. V tem nemškem pojasnilu v laškem razpisu vidimo mi ravno — demonstracijo! Mi vsaj imamo občutek, kakor da se je s tem nemškim označenjem k laškemu krajevnomu imenu hotelo še posebno pokazati, kako da je slovenski jezik v tej deželi nekaka kvantitativno negligeable. To ogorča: ne le zapostavljeni, ampak prezirani smo: na naših lastnih tleh se ignorira naša ekzistenca!

Da, to ogorča. Prigovora, da takov razpis službe je premalenkosten dogodek, da bi bil vreden tolike pozornosti in na tem mestu — tega prigovora mi ne pripoznavamo veljavnim. Ni res, da je stvar malenkostna. Imenovanje sodnih uradnikov je važen akt. A opravičena je bojazen, da nazori, ki smatrajo opravičenim izključno italijansko razpisavanje sodnih mest v izključno slovenskih krajih, da ti nazori bodo vodilni, tudi o imenovanju sodnih uradnikov samih!

V drugo pa treba uvaževati notorično resnico, da je v nas tudi vsak malenkostni dogodek tipičen, da je vsaki mali čin le

člen velike verige nam sovražnega sistema. Zato je naša dolžnost, da točno beležimo, in da ne vsprejemamo resignirano ne velikih in ne malih zasuhih — da reagiramo marveč na vsak čin zapostavljanja in negiranja naše ekzistence.

To potrebo občutimo sedaj tem bolj, ker se nam zdi, da je tudi na našem deželnem sodišču nastopila recidiva že po kratkem in le rahlem zboljanju, kakor je pokazala tudi razprava proti ricmanjskemu vaškemu županu. Ali o tem kaj več o drugi priliki.

Pred durmi konklava.

Včeraj predpoludne je imel sveti kolegij svojo sedmo sejo. Predsedoval je, kakor vsem prejšnjim, kamerlengo kardinal Oreglia. V včerajšnji seji so bile izrečane takozvane celice kardinalom za časa konklave.

Mnogo se govori, kdo bo izvoljen papežem. Najbolj se ponavljajo imena Rampolla, Oreglia, Vanutelli, Gotti, Di Pietro in Capececelatro. Rampolla da ima zagotovljenih že več, nego 20 glasov. Na vsak način bo Rampolla odločeval v konklavu in bo od njega mnogo odvisna izvolitev novega papeža. Njemu so nasprotni vsi oni kardinali, ki ne odobrujejo vatikanske politike zadnjih let. Med temi je tudi ogrski primas, kardinal Vazary, kateri da bo v soglasju z ogrsko vlado ovalar na vse mogoče načine izvolitev takega papeža, ki bi nadaljeval po papežu Lavu XIII. pričeto Slovanom prijazno politiko. Ni dvoma pa, da se smatra kardinala Rampolla, ki je bil Lava XIII. državni tajnik, kakor voditelja te politike in da se hoče ovirati njegovo izvolitev. A Rampolla ima na svoji strani španjske in skoraj vse francoske kardinale. Zanj da bodo glasovali tudi kardinali Baelieri, Francica-Nava, Respighi in Cavagnis in morda tudi Ferrari, Macchi in Segna.

Rampolla nasproti da bo stal Oreglia. Opazilo se je, da Rampolla in Oreglia govorita le redkokdaj in jako kratko med seboj, dočim sta z vsemi drugimi kardinali jako ljubeznjiva. Rampolla je posebej ljubeznjiv s kardinalom Di Pietro, kateri ima tudi mnogo nade, da bo izvoljen.

O kardinalu Di Pietro, ki je star 72 let, se pripoveduje, da je jako pobožen. Govori se, da bo Rampolla podpiral Di Pietrovo izvolitev, ako bo videl, da sam ne bo mogel prodreti.

Danes, jutri in pojutrišnjem se bodo vršili trije zadnji slavnostni »novendiali«: devetdnevne.

žem višje vrste, ki se ne zadovoljujejo z odlašanjem robcev za nos. Tu naletiš na roparje v velikem »stilu«. Toda poleg njih zahaja semkaj vse, kar je na svetu finega in najbogatejšega. Da se zopet tu visoke finance srečajo na enaki stopinji z visokimi stanovi, kar je prav za prav dobro, zakaj svet se naj olika! Gospod Kladski bi moral prečitati takšno »Idylle Tragique« in tedaj bi se prepričal, da poleg sumljivih ljudi naleti tukaj tudi na najvišje »društvene sloje« — »uprav takšne, kakoršne najdemo na »Formidablu«, ki ima biti ob tej priliki a žur električno razsvetljen.«

Porecki je očitno pozabil, da je no vico o razsvetljavi »Formidabla« navzočim že poprej povedal. Ona pa to pot tudi ni po stala os, okrog katere se vrtil daljši razgovor, pač pa so nasprotno jeli zdajci govoriti o »Idylle Tragique«. Mladi Kladski, govoreč o junaku te povesti, je omenil, da »takšnemu je bilo dobro«, da je pa bil bedast, ker se je odrekel ženske prijateljcu na korist in da on, Kladski, ne bi storil tega ni za deset prijateljev, niti za lastnega brata, ker »t pojdi svojo pot, a jaz pojdem svojo«! Toda Viadrovski mu je odvzel besedo, zakaj francoski romani, ki jih je čital, so bili njegov

Prvih šest novendialov opravljajo kano-niki in druga duhovščina vatikanskega kapi-teljna, a zadnje tri novendiale opravi sam sv. kolegij.

Zadnji novendial bo torej v četrtek, a v petek zvečer se zapro kardinali v konklave. Konklave traja lahko en sam dan pa tudi lahko več mesecev. Bilo je že slučajev, ko je konklave trajal preko 2 leti.

Politični pregled.

V Trstu, 28. julija 1903.

Novi skupni finančni minister.

Prišlo je, kakor je bilo pričakovati: »posestno stanje«, kakor so si je konstruirali Madjari v skupnih stvareh, je srečno ohranjeno. Skupnim finančnim ministrom in ob enem upraviteljem Bosne in Hercegovine je imenovan zopet Madjar. Štefan Burian mu je ime, baron je in služil je dosedaj v diplomatski službi. Zada je njegovo mesto je bilo kakor avstro-ogrski odposlanec v Atenah. Hvalijo ga, da pozna »orientalske odnose« in »orientalske jezike«. S tem hočejo menda reči, da pozna tudi jezik naroda, ki živi v Bosni in Hercegovini.

Ali vsa ta dobra svojstva ne morejo prikriti pred našimi očmi dejstva, da je zopet Madjar imenovan upraviteljem okupiranih pokrajin in da se bo ta uprava tudi nadalje vodila Madjarom v prilog. Za to imenovanje je brzkone odločil strah pred Madjari. Niso jim hoteli dati povoda za kričanje. Ali ta večni strah nam mora postati slednjič usoden. V Bosni in Hercegovini so angažirani ne le važni politični, ampak tudi življenjski interesi trgovine in industrije. Ne treba praviti, kako trpe ti interesi, izročeni madjarskim upraviteljem Bosne in Hercegovine. Saj nas uči vsa minolost, kako nas ubija to madjarsko upraviteljstvo v železniški politiki. Že pokojni Kallay je zaal preprečiti gradnjo vsakega kilometra železnice, ki bi služil interesom naše polovice, to je, ki bi Bosno in Hercegovino in Dalmacijo spajal z notranjim naše polovice.

Posledica temu večnemu strahu je ta, da je prepotenca Madjarov postala že brez-krajna, tolika, da so postali že v osebnem občevarju s člani naše vlade naravnost ne-sramni. Ravno danes nam javlja brzojavka iz Budimpešte, da je prišlo med ogrskim in našim finančnim ministrom do toli odurnega prizora, da bo odslej onemogočeno celo osebno občevarje med njima. Madjari se čutijo go-spodarje in se čutijo rešene vsake obzirnosti nasproti interesom te pol. monarhije. In takim ljudem je poverjena uprava takih in tolikih

drugi konjiček, na katerem je uravnal šlo višje ježe po pisateljih in njih izdelkih.

»Kar me najbolj spravlja v jezo«, je dejal, »je prodaja naslikanih listov za pristaie. Ako so ti gospodje realisti, naj pišejo resnice. Ali ste, gospodje, že vzeli v misel njihove junakinje? Evo, prične se tragedija: dobro! Takšna dama se bori sama s seboj; zvija se na vse mogoče načine nad polovico zvezka, a jaz že od prve strani vem, kako se bo to končalo. Kako je to dolgočasno in kolikokrat se je že ponavljalo to! Kakšna tragedija je to, ako vem, koliko ljubčkov je imela takšna razdrta duša pred tragedijo in koliko jih bo imela po tragediji? Zvijala se bo sicer vnovič, kakor poprej, a vse se konča zopet ravno tako. Kakšna prevara je to, kakšna ugonobitev nprastvenega smisla, smisla resnice in kakšna zbežanost glav! In treba je pomisliti, da se to pri nas čita, da se vsprejema to blago za dobro. Na ta način se briše razlika med poštno žensko in vlačugo, prireja se domovinsko pravo kukaviceam, ki nimajo lastnih guezd. Ne načel, ne značajev, ne občutov dolžnosti, niti nprastvene zavesti — ničesar, marveč zgolj napačne aspiracije, napačen »model« za psihologično zagonetko!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na svetlem obrežju.

Novela. Poljski spisal H. Sienkiewicz. Poslovenil Podravski.

II.

»Torej«, je rekel Viadrovski, »bo moral imeti na grobu napis: »Bog mu daj večni mir in luč električna naj mu sveti na veke vekov, amen«.

Stari svetnik Kladski je začel na to napa-dati vso Riviero. Vse tukaj je zgolj pre-tveza in nečimnost, pričenši od ljudi in kon-čavši na izdelkih. Povsod so sami »markizi, komiti in vikomti«, toda paziti moraš, da ti kateri robea ne odnese izpred nosa. Kar se ugodnosti tiče, je temu ravno tako. V nje-govi pisarni v Veprovskih bi imelo prostora pet takšnih lukenj, kakor je ta, ki so mu jo dali v hotelu. Zdravniki so ga odposlali v Nio na sveži zrak, a »Promenade de Ang-lais« smrdi kakor krakovsko dvorišče. Isti-nito smrdi, njegov stričnik, Zigmund, more to pritrditi.

Toda Zigmundove oči so zlezle iz glave v ramena gospe Elzen in on ni slišal, kaj se je govorilo.

interesov, kakoršni so angažirani v obeh okupiranih pokrajinah in s katerimi so tesno spojeni interesi toli važne pokrajine, kakoršnja je Dalmacija! Ali ta madjarska preponderanca je vrhu tega tudi z narodnega stališča udarec v obraz ne le nam Jugoslovanom, ampak vsemu Slovanstvu monarhije, je tudi omalovaževanje Čekov in Poljakov. Odločilni krogi bi morali vendar enkrat začetni računati, kje je večja važnost, kje more monarhija nahajati več zaslombe in jamstva za bodočnost: ali v vsem Slovanstvu monarhije, ali pa v tistih par milijonov Madjarov! In razmišljati bi morali začetni, da tako zapostavljanje milijonov kulturnih narodov radi naroda, ekscesivnega in vrhu tega nesposobnega za vsako kulturno delo, mora končno v Slovanstvu ustvariti ozlovoljenje, ki bi moglo v resnih časih delovati usodno.

Končno pa se nam še usiljuje vprašanje: kje so tisti vzroki, kje tisti interesi, radi katerih mora biti uprava Bosne in Hercegovine epojena s skupnim finančnim ministertvom?! In zopet se človek ne more iznebiti misli, da sti ti dve oblasti združeni jedino zato, ker je skupni finančni minister navačen — Madjar.

Nova doba na Hrvatskem. Vrlji »Jadran« označuje tako-le prve nastope bana Pejačevića:

»Novi ban grof Pejačević je izrekel o svojem nastopu nekoliko besed da bi preslepil lahkovorne ljudi. In ti ljudje se puščajo preslepiti in veselje vlada v Izraelu zbog nekoliko fraz, v katerih se od daleč svetli nekaj duha ustavnosti. Svobodni narodi bi se čudili, s čim se zadovoljiva hrvatski narod. Svobodni narodi bi planili v srdu najglobljeja ogorčenja, ko bi čitali, da kakov ustaven vladar govori sodstvu, da v težkih dnevih sedanjosti in bodočnosti pričakuje od njega podpore na delu. Moč banska more posazati povsodi, ali sodnik, čim je zaprisežen, nima več bana nad seboj, niti drugega gospodarja, razun svoje vesti in zakonca. Ban je pod sodnikom, istotako kakor zadnji kmet, in ban nima ničesar zahtevati ali pričakovati od sodnika. Grof Pejačević pa zahteva in pričakuje! A dobričina se vesele novega bana!«

Te besede v »Jadranu« naj bi slušali Hrvatje.

Stara rečnica je, da ob vsaki nevarnosti je največja nevarnost v tem, ako nas je zalotila nepripravljenost. Nevarnost spoznana o pravem času, je — na pol odvrnena.

Prav ima »Jadran«, ko svari svoje rojake, naj ne slušajo lepih besed, ampak naj sodijo po dejanjih. Prvi važni politički čin novega bana pa je bil — kakor smo povdarili včeraj — čin nezakonitosti, kršenja v državnih pogodbah zajamčenega prava jezika hrvatskega. Nagodba od leta 1868. določa glede službenega jezika: »§ 56. V vsem obsegu kraljevin Hrvatske in Slavonije je službeni jezik hrvatski toliko v zakonodajstvu, kolikor v sodstvu in upravi.«

»§ 57. Za organe skupne vlade se določuje istotako hrvatski jezik v mejah kraljevin Dalmacije, Hrvatske in Slavonije.«

Zakon govori torej tako jasno, da ga ni možno krivo umeti, niti mu kaj vinterpretirati notri med vrste. Ta zakon ne pozna madjarskega jezika na hrvatskem ozemlju. Vsaki madjarski napis torej na uradnih poslopih je atentat na narodbeni zakon.

A grofa Pejačevića je bil prvi činta, da je na javnem poslopiju v Zagrebu dal razobesiti dvojezičen napis z madjarsčino na prvem mestu! Začel je torej z nezakonitostjo, kar bodi narodu hrvatskemu v nujen opomin, naj se ne uda za nikakim iluzijam!

Zadnji »Jadran« opaža na nekem mestu, da so neoboroženi kmetje več storili v par dneh, nego tisoči govorov največjih patrijotov skozi petintrideset let. Kmetje so dosegli se svojim junaštvom, da danes vsa Evropa govori o hrvatskem vprašanju.

»Jadran« je pokazal na pot, ki vodi do stretja sedanjega sistema in do svobode naroda. Ta poslednji sam mora stati na braniku. Narod naj se združi v protest, narod naj zakliče svoj »quos ego« onim, ki so hlapci nesrečnega sistema. Dober izgled so dali ravnokar volileci 44. volilnega okraja biškupeškega, ki so svojemu »zastopniku« grofu M. Bombellesu poslali sijajno nezaupnico in ga pozvali, naj položi svoj mandat. V posebnem pismu, ki je spremljalo nezaupnico, pa so mu naštel vse, česar — ni storil za

svoje volilce in so mu naveli kakor največji greh, da pripada stranki, ki od leta 1868. sem ni nič storila za hrvatski narod, marveč je mirno dopuščala, da se je kršil kos za kosom svobode in prava naroda hrvatskega, in je končno pokopala zadnjo svobodno institucijo vseh modernih držav, ko je glasovala za suspenzijo porote.

Zaključuje svoje pismo so volileci izrekli gospodu grofu nado, da se bo pokoril temu pozivu, da ne bo potrebno objavljati te nezaupnice. Gospod grof se — to se umeje — ni pokoril in nezaupnica je prišla v javnost. Pa je bilo malce najvno od volilcev v volilnem okraju biškupeškem, da so se nadejali od člena K h u e n o v e stranke, da bo slušal glas naroda. Takim ljudem mora volja naroda — iztrgati mandat iz rok!

V Zagrebu so zaplenili na Reki tiskano brošuro dr. Potočnjaka, naslovljeno: »Iz zemlje brezpravlja in demoralizacije«. Brošura govori o borbi hrvatskega naroda in o telesnih in moralnih mukah, katere mora dr. Potočnjak trpeti v zaporu, kjer se nahaja že tri mesece, dasiravno neprenehoma zahteva, naj ga odvedejo pred sodišče. Po publikaciji te brošure se v zaporu še strožje postopa proti dr. Potočnjaku, tako, da je resno pretreseno njegovo zdravje. Prepovedalo se mu je čitati in pisati, vsprejemati obiske ter vsprejemati hrano od zunaj.

Radi dinamičnih atentatov so v Zagrebu aretirali še dve osebi in sicer nekega vodjo odvetniške pisarne in nekega dijaka. Policija da je prišla na sled organiziranemu klubu dinamitarjev.

Zadoščenje v rlemu možu. Na poti iz ječe je župnik Jemeršić bil do svoje župnije v Grubišnjevo polje predmet srčnih ovacij. Na vseh kolodvorih ga je pričakovalo občinstvo, dame so mu metale v voz cvetje, v Pakracu pa so ga pričakovali Srbi in ga v znamenje hrvatsko-srbske »loge iskreno pozdravili.

Rakocijeva razstava v Košicah. V Košicah na Ogrskem se je odprla predvčerajšnjim Rakocijeva razstava. O tej priliki se je vršil banket, med katerim so se govorili razni govori, slaveči Rakocija, čegar ime nosi razstava. Grof Apponyi je izjavil v svojem govoru, da so se narodni zastopniki udeležili v velikem številu te slavnosti, zato, da popravijo krivico, katero je storil ogrski parlament leta 1715., ko je odobril zakon, ki je Rakocija proglasil izdajalcem. Udeležba narodnih zastopnikov dokazuje — dejal je Apponyi — da se ves narod strinja v proslavljanju junaškega Rakocija, in tej soglasnosti ne more manjkati cesarjevo priznanje.

Za grofom Apponyijem govoril je poslanec Beöthy, kateri je najprej vzbujal historične spomine in povdarjal pomen govora, s katerim je slavil Rakocija grof Apponyi »sedanji predsednik poslanske zbornice, ponos naroda, poslednja nada Ogrske, kateri je v zadnjih dneh povdarjal pravo naroda, da mora ogrska vojska imeti madjarski poveljni jezik.«

»W. Allg. Zeitung« pravi, da bodo Madjari odslej romali v Košice, v to »madjarsko Meko« in tam častili Rakocijeve ostanke, kateri so pa sedaj še na Turškem. »Tej slavnosti — pravi omenjeni list — je prisotvoval duh Rakocija, kateri se je bil pridružil za svojega življenja najhujšim sovražnikom Avstrije, da bi Ogrsko izrgal Habsburškemu gospodstvu. Udeležba ogrskih državnih poslancev na proslavljanju sovražnika Habsburške vladarske hiše — povdarja dunajski list — ima poseben pomen, katerega Avstrija ne more prezreti.«

List zaključuje tako-le:

»Mi v Avstriji bomo pa že vedeli, kaj nam je storiti, ako bi Rakocijev duh postal premogočen!«

Mi pa dostavljamo: Saj so ravno Nemci krivi, da je madjarska objestnost začela presežati že vse meje.

Dogodki na Balkanu. Kljub vsemu dementiranju, Turčija vendarle nadaljuje oboroževanje proti Bolgariji. Istotako se nadaljuje preganjanje Macedoncev. Blizu Carigrada so brez vsakega povoda aretirali 15 macedonskih vrtnarjev. Na zahtevo eksarhata bili so sicer zopet izpuščeni na svobodo, a policija pobrala jim je ves denar, in sicer vsakemu kakih 500 K vrednosti.

Tajnik kneza Ferdinanda Bolgarskega je v »Berliner Tagblattu« oficijelno dementi-

ral vest, da je knez Ferdinand pobegnil iz Bolgarije, kamor se ne povrne več. Bolgarski odbor za prireditve slavnosti v proslavo carja osvoboditelja dobil je od carja Nikolaja v dar 100 topov, 5000 pušk in več drugih spominov iz rusko-turške vojne l. 1877. Vsi ti predmeti izpostaviti se bodo morali po onih hišah v Bolgariji, kjer so bili za časa rusko-turške vojne na-tanjeni osvoboditelji Bolgarije in katere hiše se v ta namen spremenile v muzeje. Vrednost darovanih predmetov znaša kake tri milijone frankov.

Tajnik srbskega kralja, dr. Nenadović, odpotoval je predvčerajšnjem v Petrograd po sinova kralja Petra. Dr. Nenadović izra pri sebi ročno pismo kralja Petra na carja Nikolaja.

Tržaške vesti

Gospodu poštnemu ravnatelju na znanje. Predvčerajšnjem je neki slovenski abonent tržaškega telefona pozval telefonsko centralo in povečal potem v slovenskem jeziku številko one telefonske postaje, s katero je želel govoriti. Da bi ne bil tega nikoli storil! Gospodična, ki je bila pri telefonu ni hotela razumeti slovenski in je potem začela nasproti svojim kolegijam norce briti in smejeti se onemu predrznežu, ki si je upal v svojem jeziku nagovoriti mogočno damo na telefonski centrali. Slovenski abonent, kateremu ni šlo v glavo, da bi bile telefonistinje za to v službi, da bi zasmehovale slovenski govoreče stranke, zahteval je od telefonistinje, naj ga takoj telefonično zveže s kontrolorjem telefonske centrale. Gospodična ni na to ničesar odgovorila, marveč je abonenta takoj spojila, a ne s kontrolorjem, kakor je ta zahteval, marveč z ono številko, katero je abonent prvič zahteval in sicer — v slovenskem jeziku. Gospica telefonistinja se je torej v tem slučaju trikrat težko pregrešila: prvič, ni hotela abonenta, ki je v slovenskem jeziku povedal zahtevano številko, spojiti z dotično postajo, dasiravno je razumela, kar je isti zahteval, ker sicer bi ga ne bila mogla pozneje samovoljno spojiti, dasiravno je takrat zahteval, naj ga spoji s kontrolorjem; drugič, se je norčevala in zasmehovala abonenta in njegov materini jezik; in tretjič ni spojila abonenta s kontrolorjem, čim je abonent to zahteval, marveč ga je spojila z drugo telefonsko postajo, dasiravno takrat iste ni zahteval.

Nadejamo se, da dobi dotična gospica za svoje škandalozno postopanje nasproti slovenskemu abonentu primerno plačilo ter da gospod poštni ravnatelj ukrene vse potrebno, da se taki škandali za vselej odpravijo. Mi se ne bomo puščali več zasmehovati in zasramovati od funkcionarjev v javnih državnih službah. Ako imajo gospice telefonistinje tako občutne živce, da jih že par slovenskih besed spravljajo iz ravnotežja, pa naj si poiščejo službo kje drugje, kjer ne bodo v nevarnosti, da pridejo v dotiko — pa bodisi tudi telefonično — se slovenskimi strankami.

Cerkvene žalovalne slavnosti po pokojnem papežu. Včeraj so se začeli v baziliki sv. Justa žalovalni obredi povodom smrti Leona XIII. Včeraj je opravil službo božjo kar onik Sincich, danes proš Petronio, jutri pa opravi škof Nagl. Vsa cerkev je opremljena s črnino, a v sredi cerkve je prirejen velik katafalk s mnogimi svečami. Na katafalku so prirejeni papežki emblemi in rodbinski grb papežev.

Včeraj so javna poslopja in veči deli ladij spustile zastave na pol droga.

Pasji dnevi! Pišejo nam: Ako se ne motimo, so sedaj oni pasji dnevi, kateresmo, še ko smo bili mali dečki, opazovali na straneh »Male« in »Velike« pratike. Ti dnevi so bili — in so menda še, (v pratikah) zaznamovani z pasjo podobo.

Jako občutno delujejo ti pasji dnevi sedaj tudi na židovsko časopisje, ki se na dolgo in široko bavi z mogočnostjo vojne med Rusijo in Japonom. V enem in istem časniku moreš čitati o — gotovem porazu Rusije, o premoči japonske nad rusko vojsko o porazu Japonske po isti — nepripravljeni Rusiji!

Čitati moreš tudi o neizogibnosti te vojne in čitati moreš tudi o pomislekih, ki jih imajo Japonci pred začetkom tega rusko-japonskega, krvavega plesa!

Ko si pa prečital celo vrsto teh židovskih modrovanj, si prišel do zaključka, da vojne ne bo, ker si Japonska — na vsa

prigovarjanja Angležke, ne čupa napasti severnega kolosa.

Za »pasje dneve« in za časnikarje, ki so v zadregi za gradivo so pa te židovske kombinacije vredne — toliko zlata!

Neumnost ali hudobija? Včeraj se je vršila pred tuk. deželnim sodiščem kaz. obravnava proti nekemu Vekoslavu Z. Ta je svoječasno zaupal nekemu redarju, da pozna onega, ki je ustrelil, o priliki lanjskih februarskih nemirov redarja Michelusa. Redar je stvar sporočil na višje mesto. Z. je bil zaslišan in na to je redarstveno ravnateljstvo dalo zapreti nekega Turko-ta. Temu zadnjemu se je posrečilo dokazati svojo nedolžnost in je bil po enem mesecu preiskovalnega zapora spoznan nekrivim in je bil toraj izpuščen. — Turko je tožil Z. radi obrekovanja in vsled tega je sedel včeraj Z. na zatožni klopi.

Obravnava se je odložila zato, da se zaslišite še dve priči.

Nam ne gre v glavo kako je včerajšnji toženec mogel tolikokrat premeniti svojo izpoved.

Prvotno je namreč trdil, da je (vsaj tako stoji v zapisniku) T. izjavil kakor bi bil on sam ustrelil omenjenega redarja. — Drugič, da je rekel, da pozna zločince in tretjič je prišel ven z neko mešanico iz katere se ne da posneti nič konkretnega!

Po našem mnenju je tu delovala neumnost — ali hudobija.

Razpisani službi v finančni stroki. V območju c. k. finančnega ravnateljstva v Trstu je razpisana služba višega finančnega komisarja II. razreda v IX. plačilnem razredu, eventualno služba finančnega komisarja v X. plačilnem razredu. Prošnje z dokazili zahtevane vsposobljenosti je uložiti v 4 tednih (računjeno od 14. julija) na predsedništvo finančnega ravnateljstva za Primorje.

Ribi trg. Mestni magistrat razglasa, da je ribji trg ob nedeljah odprt do 1. ure popoldne.

O priliki veselice otroškega vrteca na Greti preplačali so vstopnino sledeči gosposdije: Iv. Marija Vatovec, Fran Dollenz po 4 K; Ferdo Pertot pevovodja 3 K; Anton Kjuder župnik 2 K; Ivan Gerdol, Anton Vrabec po 1 K 60 st.; Fran Šuka 1 K 40 st.; Marija Dekleva, Ferdo Guštinčič, Just Martelane, Ivan Cergol, Anton Šuka, Leopold Martelane, N. Zafred po 1 K; M. Ferluga, Ivan Gorup, Ivan Pertot, Ljudmil Nabergoj, dr. Ferdo Černe po 60 st.; Martin Žnidaršič, N. N., Josip Pegan, N. N., Dragotin Pertot, N. N. po 20 st.; N. N. N. N. 1 K. Skupaj 30 K 60 st.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah priredi dne 30. avgusta t. l. v prostorih »Narodnega doma« svoj letošnji koncert z jako zanimivim vspešnim. — Toliko na znanje bratskim društvom.

Občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu vršil se bo v soboto dne 1. avgusta 1903. ob 8. uri zvečer v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« (Via Stadion 19.) — Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Letno poročilo tajnika. 3. Letno poročilo blagajnika. 4. Volitev: a) podružničnega načelnika t. j. predsednika, zapisnikarja, blagajnika in vsakemu po enega namestnika (§ 9. podruž. pravil). b) 2 pregledovalcev računov. c) podružničnih zastopnikov za veliko skupščino. 5. Posamezni predlogi, želje in nasveti. K obilni udeležbi uljudno vabi Načelnikstvo.

Poskus samomora. Včeraj predpoludne okoli 11. ure, je šla 34-letna Santina D., stanujoča v ulici Broletto, v neko mirodilnico in hotela kupiti karbolne kisline. Ker je pa mirodilničar videl, da je kupovalka jako razburjena, jej ni hotel dati zahtevane tekočine. Videč, da jej noče dati karbolne kisline, zahtevala je ženska, naj jej da terpentina in tega jej je mirodilničar dal. Ako se je ženska vrnila domov je takoj izpila kupljeni terpentini. Nekaj časa pozneje so njene sosedinje zapazile, da jej je hudo. Ker se je pa bila zaklenila v svojo sobo, so morale ženske ulomiti vrata. V sobi našle so Santino D. zvijajočo se v bolečinah na postelji. Na to so poslane hitro na zdravniško postajo po zdravnika, kateri je kmalu prišel na lice mesta in spravil žensko iz nevarnosti.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. jutraj 21.2, ob 2. uri popoldne 26.8 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 754.5 — Danes plima ob 0.3 predp. in ob 11.53 pop.; oseka ob 6.29 predpoludne in ob 6.20 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Sežane nam pišejo: Letošnje poletje imamo na Krasu nenavadno vreme. Običajno smo v tem letnem času trpeli sušo in smo prosili za dež, letos pa nam pada dež v toliki meri, da ga je že odveč. Zadnji čas je bilo malo dni, da ne bi deževalo. Ljudje tožijo že, da ne morejo sušiti žita. Tudi za pridelek na vinu — ki je na Krasu glavni pridelek — je to vreme jako neugodno. Grozdje je za sedanji čas veliko predrobno, ker si radi pomanjkanja toplote ne more opomoči. Poleg tega so se začeli na trtah pojavljati neki črvi, ki uničujejo grozd in ovirajo daljše razvijanje. Pojavila se je tudi peronospera in bati se je, da se radi letošnjega vremena razvije ista v toliki meri, kakor se navadno že le pozneje, ako ne nastane trajno lepo vreme.

Letošnje vreme je zahtevalo tudi žlovesko žrtev. V petek zvečer smo imeli hudcu — padal je hud dež, pomešan s točo, ki pa ni napravila izdatne škode — in v bližnjih Danah je strela ubila nekega pastirja — moža kakih 26 let — in enega vola in eno kravo. Pastir se je namreč z živino vračal domov s paše.

V vasi sami pa je strela udarila v neki dimnik ter svignola iz hiše v bližnji hlev, kjer je ubila enega prašiča.

× Na gimnazij v Gorici pride baje za ravnatelja ali profesor Binder ali profesor dr. Gratzy. Oba ta dva moža osrečujeta sedaj Ljubljano se svojo nemško-nacionalno navzočnostjo. »Slovenec« meni, da profesor Binder računa, da dobi mesto v Gorici v zahvalo za njegovo germanizatorično delovanje v Ljubljani.

× Binder hoče sedaj, ko je kranjsko nemštvo precej dobro organiziral in ga sedaj tu lahko nadomešča mlajše moči, zbrati tudi Nemce na Primorskem v vsenemško organizacijo in pripraviti tudi ondi tla za »nemški most do Adrije«. Imenovanje dr. Binderja ravnateljem goriške gimnazije bi pomenilo, da je vlada z obema nogama v nemško-nacionalnem taboru in da hoče biti očitno boj proti Slovencem.

Gotovo je tako. Ali to znamenje nemško-nacionalnega mišljenja Koerberjeve vlade je le eden več v dolgi vrsti dogodkov in činov.

× Iz Klanca nam pišejo: O županu naše občine, g. Metliki, o katerem ste v sobotni številki poročali, da je ponesrečil in si zlomil nogo ter bil prepeljan v tržaško bolnišnico, naznanjam Vam nadalje, da je bil pozneje zopet prepeljan na svoj dom v Klanec, kjer se zdravi.

G. Metliki je sedaj mnogo boljše in je upati, da v kratkem ozdravi.

× Trtna uš. V vinogradih rovinjskih, ki niso bili okuženi do sedaj, se je pojavila trtna uš.

× Konsumno društvo pri Babičih, registrovana zadruga z omejenim poroštvom, naznanja svojim udom, da bo imelo svoj redni občni zbor dne 9. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih se sledečim dnevni redom: 1. poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. odobrenje letnih računov za l. 1902.; 4. razno.

Vesti iz Kranjske.

* Čitalnica v Šiški bo praznovala v nedeljo 25-letnico svojega obstanka. Slavlja se udeležijo več društva.

* Županom v Dolenji vasi pri Ribnici je izvoljen g. Ignacij Mrhar.

* »Letoviški list«. Zdraviška komisija na Bledu je letos začela izdajati svoj list, imenovan »Letoviški list zdravniška Bled na Gorenjskem«. List je dvojezičen, slovenski in nemški, in prinaša imenik vseh obiskovalcev Bleda. List pomenja velik napredek za Bled. Opozorjamo vse Slovence in Slovane sploh, naj se v glasilnice zapisujejo v svojem jeziku, ker se potem tudi v »Letoviškem listu« zabeležijo v slovenskem jeziku. Le če se bo tako delalo, se spozna, kake narodnosti so obiskovalci Bleda.

Vesti iz Štajerske.

— Radi slovenske govorice vodo na glavo! Sovražstvo do Slovencev poganja v Celju najgrše izrastke. Učence iz slovenske vadnice, idoč iz šole domov, oblivajo celjski kulturnosoci z vodo!!

A veste, kako proslula »Deutsche Wacht« opravičuje to — kulturno postopanje!! Pravi

namreč, da si prebivalci one ulice, v kateri je rečena šola, ne vedo pomagati drugače v svojem obupu, nego da z oken ulivajo vodo na pehaajoče se učence. Njihov »obup« pa prihaja od todi, ker so učenci tako drzni, da govore slovenski in na glas.

Torej niti v svojem materinem jeziku naj bi ne smela govoriti naša mladina, ako noče, da se usuva nanjo nemška voda z nemškimi psokami vred. Potem pa naj se čudi kdo, ako se ta mladina v poznejih letih z ogorče njem spominja takega zasramovanja in ne vplamteva ravno v ljubezni do take — kulture!

Razne vesti.

Grozne posledice vojaških vaj. O žalostnih posledicah vojaških vaj pri Trebinjah v Hercegovini manjkajo še sedaj natančni uradni podatki in še sedaj ni izdana lista onih vojakov, ki so vsled solnčarice umrli. Prebivalstvo v Komornu, kjer je dopolnilni vojaški okraj onega regimenta, ki je nastanjen v Hercegovini, je vsled tega silno vznemirjeno. Neki rezervist, ki je bil na omenjenih vojaških vajah v Trebinju, pisal je svojemu bratu v Budimpešto, da je 21 mož vsled solnčarice umrlo, 9 njih je znorelo in 27 jih je v smrtni nevarnosti. Razum tega je še 57 bolnih, kateri so bili prenešeni v bolnišnico. Tudi pisec dotičnega pisma je po povratku v bolnišnico pal v nezavest in je komaj po 24 urah prišel zopet k zavesti.

Grozna elementarna katastrofa je zadela celo vrsto okrajev v južnem delu kraljestva Češkega. Cele, neizmerne, nepregledne planjave so spremenjene v puščavo. Vse obežje, ki je bilo, v pravem pomenu besede, zasuto od grozne toče, meri 6400 kvadratnih kilometrov, a prizadetih je po katastrofi kakih 500.000 duš. Jedro tega ozemlja, na katerem je letina popolnoma uničeno meri v dolgoti 160 km, v širini 24 km, a površje 3840 kvadratnih kilometrov. To je 13. del vsa prebivalstva Češkega. Na tem ogromnem ozemlju je vse uničeno; katastrofa je bila tako silna, da ostane nepozabna v gospodarstvenem življenju Češke. Takega naravnega fenomena morda ne pozna zgodovina Češke. Ali ni bila uničena samo žetev, ampak tla sama so tako razdejana, da po katastrofi ne bi bil mogel nikdo uganiti, kaj je bilo naseljeno. Toča je padala kakor jajca debela po vsem tem ogromnem ozemlju. Vihar pa je bil tolik, da je ruval drevje iz zemlje. Samo v političnem okraju Strakonickem so izvedenci cenili škodo na šest milijonov kron. V okraju Pisek znaša škoda več milijonov. Škodo na vsem ozemlju seveda ni možno preceniti, ali to je gotovo, da bo znašala več — deset milijonov. V mestu Pisek znaša n. pr. škoda samo na občinskem imetju kakih 200.000 K.

Z eno besedo: katastrofa je bila to, čije posledice bo prebivalstvo občutilo mnogo let. Podpora od strani države, dežele in javnega usmiljenja ne more sicer popraviti škode; to bo mogel le čas. Ali dolžnost je vsem poklicnim faktorjem, da z izdatno pomočjo po možnosti vsaj ublažijo bedo.

Kneippovo zdravilišče v Krapini. Pišejo nam: V tukajšnjem mrzlem kopališču, katero je ustanovil in katero vodi znani bivši urednik Kneippovih listov gospod Okieč, sta se pripetila v kratkem presledku dva izredna slučaja ozdravljenja, katera ne vzbujata samo med tukajšnjimi, iz vseh dežel širne Avstrije prišedšimi kopališčnimi gosti, ampak tudi v tukajšnjem trgu veliko zanimanje in katera sta vredna, da jih zabeležimo.

Pred dvanajstimi dnevi je došel sem vpokojeni železniški nadsprevednik g. Jagič. Pred osmimi leti sta mu pri trčenju dveh vlakov vsled strahu obe nogi popolnoma otrpnili. Tu je prišel takoj s polovi in glej — peti dan po tem je prišel sam brez tuje pomoči, opirajoč se na palice, v kopališče, katero je 300 metrov od trga oddaljeno.

Evo drugi slučaj: Župnika Kovačiča iz Koprivnice je zadel pred sedmimi tedni na levi strani mrtvoud in na svetovanje zdravnika je pred 10 dnevi došel sem. Z levo nogo ni mogel popolnoma nič ganiti, toda že osmi dan tukajšnjega bivanja je zamogel brez vsake opore hoditi.

Brez dela.

Spisal I. B. Vestl.

Boječe je vstopil s klubom v roki. Prosim, prosim, brez dela sem. Nikar me ne

podite več, gospod, dajte mi dela, ječlal je plašno. »Poberi se, lenuh!« se je zadril nad njim debelotrebni podjetnik. »Že poznamo take ljudi; — za vas nimamo dela!« In pokazal mu je vrata. »Prosim, pro...!« »Le hitro ven nesramni capin!« Z vso silo ga je pahnil skozi vrata ven na cesto, da se je ubogi revež komaj vzdržal po koncu. Pokril se je in se počasnih korakov oddaljil iz vasi. Ali bil je tako slab, da ni mogel naprej. Sedel je na cestni kamen, pokril si z rokama obraz in nemo zrl proti jasnemu nebu....

Noč je bila tako krasna. Povsod je bilo vse skrivnostno tiho, le iz daljave se je glasil hreščeci glas harmonike in vmes se je čulo veselo vriskanje. Od daleč sem mu je donelo na uho divje veselje, njega se je pa polasčevala obupna žalost... In zdelo se mu je, da se zvezde na nebu posmehujejo njegovi nesreči, da se vse krog njega škodoljno veseli njegove žalosti... Zakril si je obraz. Na srce mu je legla svinčena težka mōra.

Kako rad bi se zjokal, ali ni si mogel iztisniti iz očesa ni jedee solze. Začel ga je mučiti glad in pred obrazom so mu vstajale mučue slike... Videl je pred seboj svojo upadlo in blede ženo in krog nje čvetero gladnih otročev. Kako proseče iztezajo proti njemu svoje nedolžne ročice, da bi jim dal kruhka... in on ga jim ne more dati; sam ga nima. Brez dela, brez zaslužka je...

Pred štirinajstimi dnevi je bil zapustil svojo družino s trdno nado, da dobi tukaj dela. Od daleč je prišel semkaj in prosil je tukaj onega neusmiljenca, da ga sprejme na delo. Pa bil je zavrojen. In noč je bil že v peti pri njemu, a vse je zaman... Poprej bi bil s svojimi prošnjami omečil trdi kamen, kakor tega trdosrčnega. — Globok vzdih se mu je izvil iz srca. Kaj ko bi šel še enkrat pred njega? Prosil bi ga v imenu svojih milih otročev, morda bi se jih usmilil? Tu bi se bi ga imel za zadnjega delavca, samo da bi nekaj zaslužil... Ali ne, ne, dejal si je, »to ni človek, krvolobnejši je, nego zver. Če gre zopet k njemu, ga zopet pahne na cesto...

Slednjič je vstal in šel naprej po cesti. In zopet je zaslišal vriskanje iz vasi... Zopet se mu je zdelo, da ga zamehujejo zvezde... Tako težko mu je postajalo... Jel je preklinjati brezsrčni svet, jel je preklinjati samega sebe... Pospešil je korake ter prišel kmalu do mostiča. Začutil je veliko utrujenost in naslonil se je na mostno ograjo. Divje je zrl v šumljajoče valove, globoko doli pod most. Polotil se ga je kakor noč črn obup...

Ha, ha! brez kruha sem... Drugi ga inajo, in še kakoga, a meni ga nočejo dati, ker nočejo, da žirim... In čemu naj živim, čemu?! Da bi stradal! Prokleto življenje... Kako šumi tu doli reka. In zvezde se že zopet smejejo iz nje. In meni se smejejo, mojemu življenju se smejejo... Ali ne bodele se mi dolgo smejale, ne bodele zasmehovale tega mojega življenja... Motite se zvezde, motite, če mislite, da bom še dolgo živel to življenje. Konec mu storim; doli k vam v vodo pojdem... In hotel se je popeti črez ograjo. A zopet je zszrl pred seboj sliko svoje gladne družine... In videl je na obrazu svoje žene in na licih svojih otrok zarisan glad. — Neznansko ga je zaskrbele v sre in še bolj divje je uprl svoj pogled v šumečo reko. Stemnilo se mu je pred očmi. Krčevito se je oprijel ograje in se dvignil črez njo.

Valovi so se divje vzburili, potem so se pa zopet mirno zagraili. In zvezde so se spet lesketale v šumeči reki ter razlivalo mesto mrtvaških sveč svoj blede svit nad utopljencom...

Brzjavna poročila.

Dr. Koerber pred cesarjem.

DUNAJ 28. (B.) Kakor javlja »Fremdenblatt«, je bil potovanju ministerskega predsednika Koerberja v Ischl, pričakovani v parlamentarnih krogih za poznejši čas, povod ta, da mu je sporočiti cesarju o nekaterih nujnih stvarih. Izlasti se imenuje beda, nastala vsled elementarnih katastrof, ki neizogibno zahtevajo državno pomoč.

Nadaljni povod, da je tudi želja več deželnih odborov, da se sklčejo deželni zbori, ki naj tudi dovolje sredstva za lajšanje bede. Morda da ministrski predsednik porabi svoje bivanje v Ischlu tudi v to, da sporoči cesarju o sedanjem stanju sladkornega vpra-

šanja. Govori se, da pride danes v Ischl tudi finančni minister Böhm-Bawerk.

ISCHL 28. (B.) Ministerski predsednik dr. Koerber, vojni minister pl. Pietreich in finančni minister pl. Böhm-Bawerk so dospeli semkaj. — Ministerski predsednik dr. Koerber in novi državni finančni minister Burian sta bila vsprejeta od cesarja ob 10. uri predpoludne.

Ista in pa finančni minister Böhm-Bawerk so bili pozvani na obed v cesarski rodbini.

Po smrti Leona XIII.

RIM 28. (B.) Kardinal Fischer je došel semkaj.

KOLONJA 28. (B.) Listu »Kölnische Zeitung« poročajo iz Berlina: Inozemski listi so ponovno trdili, da bo Nemčija svoj vpliv vporabila v preprečanje izvolitve kardinala Rampolle papežem.

Pred kratkim je tudi kardinal Nova trdil, da Nemčija deluje proti izvolitvi kardinala Rampolle, med tem ko je znano, da se je v Nemčiji odobravalo politiko pok. papeža, s katero politiko je v tesni zvezi kardinal Rampolla. »Kölnische Zeitung« javlja na to, da so vse trditve neosnovane, ker Nemčija ne bo ne podprala, ne nasprotovala izvolitvi nobenega kardinala.

SREDEC 28. (B.) Danes zjutraj se je v tukajšnji katoliški cerkvi darovala maša-zaduša za za p. k. papeža Leva XIII.

Rusija in Japonsko.

LONDON 28. (B.) Reuterjeva pisarna javlja iz Pekinga: Ruska uprava v Niu Švangu je prepovedala izvažanje pšenice v Japonsko. Izvažanje žita je v kitajskih pristanših sploh prepovedano. Vendar pa se Rusija v zadnjem mesecu ni brigala za to določilo, vsled česar je bilo Japonski mogoče, da si je naročila mnogo ladij tega žita, očitno v namene vojnih priprav. To prepoved smatrajo za novo znamenje o namenu Rusije, da si obdrži Niu Švang in gospodstvo nad reko. V Mandžurijo je došlo mnogo ruskih civilnih oseb in vojakov z družinami vred, to pa očitno vsled načrta Rusije, da se ta pokrajina kolonizira čim prej.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcijskega lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijskega lista »Edinost« v Trstu

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Svoji k svojim! X
X ZALOGA X
X pohištva X
X dobro poznane X
X tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) X
X vpisane zadruge z omejenim poroštvom X
X prej Anton Černigoj X
X Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) X
X št. 1. hiša Marenzi. X
X Največja tovarna pohištva primorske dežele. X
X Solidnost zjamčena, kajti les se osuši X
X v to nalašč pripravljenih prostorih s tem X
X peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, mo X
X derna sestav. Konkurenčne cene. X
X Album pohištva brezplačen. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska množina meglenega in svetlega, tapetovanega ali kuhinskega pohištva se prodaja in nekaj časa p. najugodnejših penih v krasni dvorani Tersicore, ul. Chiozza 5. I. Slavno občinstvo se najugodnejše vabi si ogledati razstavljene predmete od 9—12 predp. in od 2—7 ure zvečer.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Instrovan cenik brezplačno in franko.

Osvežljiva pijača

prve vrste jesama na sebi, kakor pomešana z vinom ali sadnim sokom staroznana

Mattonijeva kislica Sauerbrunn

Umetno napravljena voda z ogljenčevo kislino ali drugimi dodatki ne more nadomestiti prave kislice.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 6.

Uradne ure (samo ob delavnikih) zjutraj od 8. ure do 12. popoldne od 2. do 6. ure, ob sobotah, od 3.—7. ure.

DRAŽBE:

v sredo, 29. julija ob 9. uri predp.

Pohištvo, ogledala, stenska ura, čevlji novi, svetilke, žebli, ročice za mobilje, krnjači, predmeti za kouske oprave, trnek kljube medene, žice, baker in meden, železa za postelje, žage, škarje, predivo sita za čaj, posode za milo, kavovari, duše za likalnike zvonce, lonci in šparovei, svetiljke, elektrčni aparati, posoda za sladkor in kavo, držala za žage, jeklena brusala, škatle za razglednice sklade železne, kozice lonci za juho, žlice za juho, škafi, posoda za vodo, železni in stekleni krožniki in mnogo drugih raznovrstnih železnih rečij.

V soboto 1. avgusta ob 9. uri predp.

Pohišvo, šivalni stroj, mizarska maza, podobice, ključke za oboštne meo.

Šunka s kožo

po gld. 1.—, brez kože 90 kr, suho meso 78 kr, slanina 82 kr, prečišči jezik 1 gld, goveji 1.20 gld, glavina brez kesti 45 kr, dunajske salame 80 kr, prave boljše 1 gld, iz šunka gld. 1.20, ogrske za mesec julij 1 gld. 95 kr, (vsek mesec 15 kr, dražje) velike klobase 20 kr, pošlja le dobro, p. šteno blago od 5 kg. naprej proti povietu

Janko Sirc, Kranj.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižji ceni. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih
vina in butelj. Postrežba točna, cene zmerno.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavarno
»Commercio« kjer je shajališče Slovencev. Na razpolago so vsi slovanski in mnogi drugi časniki.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kulinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stofa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadst. od 1—2 in 5—7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica delle Poste 1, vogal ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. na prej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm

po K 2.— □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

Stavbišče se prodaja

na Opčinah nasproti gostilne g. Mičela. Več se izve v društveni krmi zraven cerkve na Opčinah.

Hôtel St. Peter na Krasu

Omnibus k vsakemu večernemu vlaku.

Na razpolago kočije, karete in sploh vozovi za prepeševanje oseb in prtljage.

Postelje od K 1.60 do K 2.—

Dobra kuhinja.

Točna postrežba.

Cenjenim potovalcem se priporoča za obilen obisk

Fran Geržina

lastnik.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na dežel: v zmislu gesla: **Svoji k svojim!**

TRGANJE

v rokah in nogah preneha vsakomu v treh dneh ako se posluži **antirheuminega mazila**. Cena steklenice s točnim navodilom in s poštnino, ako se denar naprej pošlje, gld. 1.20.

KAŠELJ

preneha ako se uporabi steklenico trpotčevega soka in francoskega čaja. Cena s poštnino ako se denar naprej pošlje gld. 1.40. Pri zastreljih bolečinah treba nadaljne troske.

ŽIVOTNI BALZAM

SALVATOR

On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in vnanje bolezni.

Cena omotu 12 steklenič 2 gld. 50 nvč., 24 steklenič 4 gld. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej pošlje lekarni „SALVATOR“ v Varaždinu (Hrvatsko)

EPICARIN

LILIANOVA POMADA

1891.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn

ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva

Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetariji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezlarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okrasov, gol, kornizov in vseh drugih mizarskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljene pečeh, ter se tvrdka drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavi: **Doljak — Solkan.**

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diuraov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Prodajalnica rokovic in kravat.

A. HUBMAN

TRST Corso štv. 19. TRST.

Rokovice glade, prve vrste za gospe, 2 gumba po gld 1.—
3 gumbi po gld 1.20
Rokovice iz švedske ali bele kože za prati, 3 gumbi po gld 1.20
Rokovice iz kineške svile po gld —.80
Rokovice iz ponarejene kože, 3 gumbi po gld —.50
Rokovice glade za gospe (angleške vrste) po gld 1.30 do 1.40
Rokovice pristne angleške po gld 1.80
Rokovice za častnike gld 1.10, podčastnike 70 novč.
Rokovice iz škotske niti od 40—50 novč.
Rokovice luknjičaste gld —.50
Rokovice mitous, zadoja novost, od svile 60 novč. od niti 30 novč.

Izbor kravat najnovejše mode.

„Ciprija Parizien“ prah za gospe tvrdke Kielhauser v Gradcu po 10 novč. zavitek.

Pranje in popravilje rokavic v 24 urah.

NB. Rokovice se poskušajo ter sprejemajo naročbe po meri.

Trst, Corso 28.

G. DOPLICHER

Velika zaloga klobukov in čepic vsake vrste

od gld. 1.50 do 3.50.

Poprave in moderniziranje se izvrši najtočneje.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vogal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.

— Popolno opremljene sobe. —

Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu. —

Gulielmo Brod & C.º

poznana tvrdka s

POHIŠTVOM

najelegantnejše vrste
ZAJAMČENE KAKOVOSTI
po najnižjih cenah
Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.
KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

Svoji k svojim

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrcala iz Belgije. — Podobice v izboru in tapetarija. — Ure, šivalni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani 11) — BARKOVLEJE (zraven pokopališče)

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v Narodnem domu v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).

Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke. Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu izrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borba naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vlozno knjižico proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.